

Liturgické oblečení

Autor: Lukáš Cvopa

Liturgické oblečení – Alba

- Z latiny **tunica**
- Je volný lněný šat s rukávy, která se podobá dlouhé košili šahající až ke kotníkům
- Převazuje se provazcem **cingulem**
- **Ministrantské oblečení**

Liturgické oblečení - Cingulum

- Z latiny **cingere** – převázat (doslova opasek)
- Je opasek, šňůra či pás k převázání oděvu v pase (v našem případě alby)
- Cingulum je i v liturgické barvě
- **Ministrantské oblečení**

Liturgické oblečení - Klerika

- Z latiny klerik
- Je označení pro dlouhé splývavé roucho
- Ministrantské oblečení

Liturgické oblečení – Rocheta či Superpelice

- Z latiny rochettum (rocheta)
- Je volné bílé liturgické svrchní roucho s úzkými rukávy
- Superpelice = Sahá až po kolena a na okraji je zdobené krajkou
- Ministrantské oblečení

Liturgické oblečení - Štola

- Štola je zdobená šerpa, která je součástí liturgického oděvu (ornát)
- Je v liturgických barvách
- Může ji obléknout jen nositel **svěcení**: papež, biskup, kněz a jáhen
- Papež, biskup a kněz ji překrývá ornátem, jáhen dalmatikou

Liturgické oblečení - Ornát

- Ornát, častěji jako **kasule**
- Je svrchní liturgické menší roucho
- Celebrant (kněz) si jej obléká jako svrchní roucho na albu a je doplněno štolou

Liturgické oblečení – Límeček

- Je kolem krku, který je zapnutý na háček nebo knoflík
- Může být i v jiné liturgické barvě
- Límeček bývá společně se sukni
- Dává se přes to rocheta
- **Ministrantské oblečení**

Liturgické oblečení – Komže

- Komže nebo suknice
- Sahá od pasu ke kotníkům
- Může být i v jiné liturgické barvě
- Patří k ní límec
- Dává se přes to rocheta
- **Ministrantské oblečení**

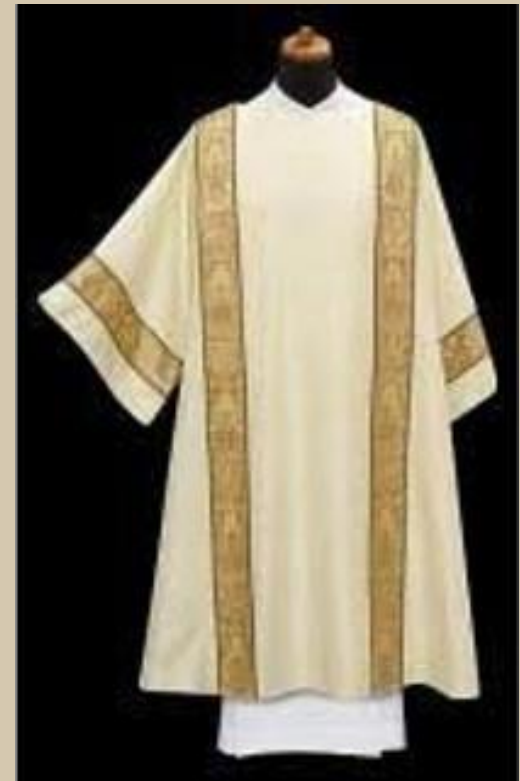
Liturgické oblečení – Mitra

- Mitra je pětistranná pokrývka hlavy se dvěma pruhy látky splývající po zádech
- Je to odznak biskupského úřadu

Liturgické oblečení – Dalmatika

- Dalmatiku si obléká jáhen
- Pod dalmatiku si jáhen obléká ještě jáhenskou štolu

Liturgické oblečení – Solideo

- Solideo je malá kulatá čepička, kterou má **biskup** stále na hlavě (i pod mitrou)
- **Sundává se pouze v přítomnosti Nejsvětější svátosti**
- Každý nositel svěcení má jinou barvu solidea:

- Biskup – **fialovou**
- Kardinál – **červenou**
  - Papež – **bílou**
  - Opat - **černou**

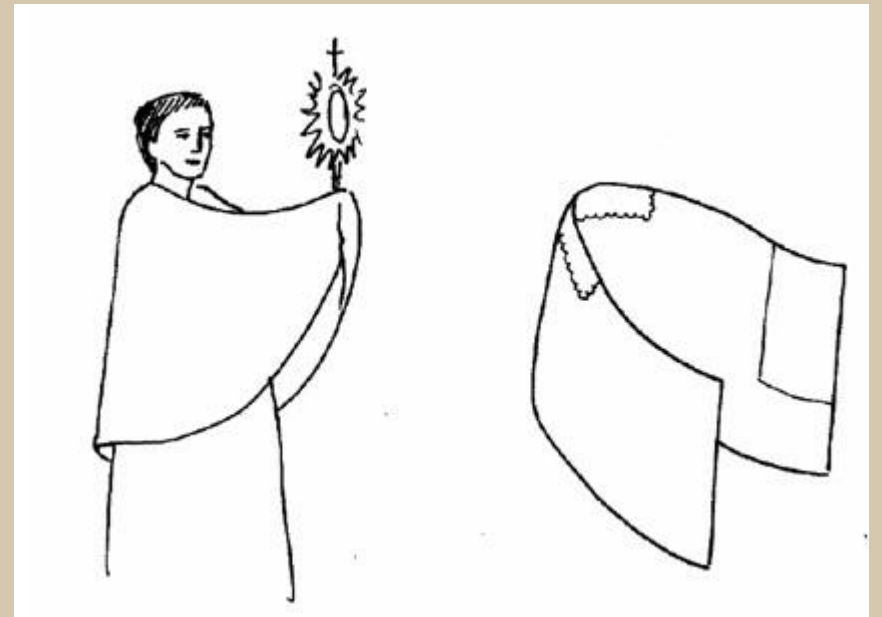
Liturgické oblečení - Berla

- Berla je odznak pastýřského úřadu biskupa
- Biskup ji nosí tehdy, koná – li bohoslužby v místech, která spadají pod jeho správu

Liturgické oblečení – Žehnací vélum

- Je široký pás, který kryje ramena a ruce kněze při žehnání Nejsvětější svátostí
- Používá se na např.: Velikonoce, při průvodu na svátek Těla a Krve Páně, adoraci, první pátek v měsíci

Liturgické oblečení - Biret

- Biret nebo též kvadrátek je liturgická i mimo liturgická pokrývka hlavy

Liturgické oblečení - Pelerína

- Je límec – krátký plášťík kleriky (taláru)
- Je symbolem trvalého úřadu, nikoli prosté administrace

Liturgické oblečení – Pektorál

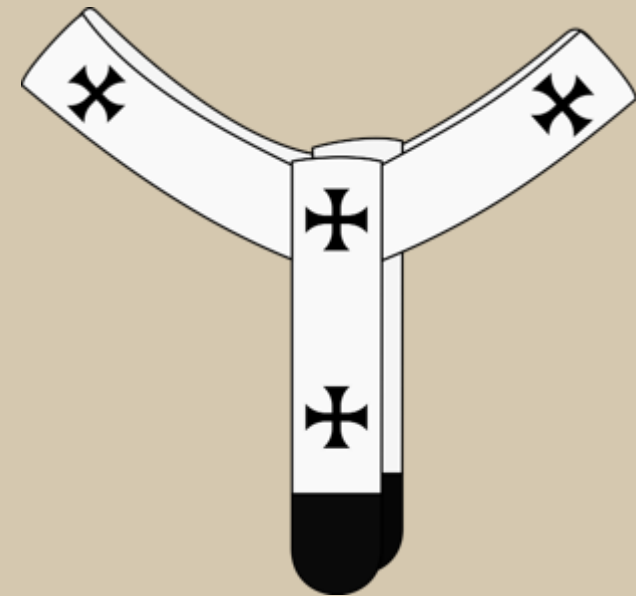
- Pektorál je velký kříž, který nosí biskup
- Má ho pověšený na prsou

Pektorál

Liturgické oblečení - Pallium

- Pallium je odznak **arcibiskupa**
- Je vyroben z ovčí kůže s vyšitými černými křížky dva pruhy látky splývající na obou koncích v jeden
- Otvorem uprostřed se strká hlava

Liturgické oblečení - Humerál

- Humerál je čtyřhranný bílý šátek na dvou koncích opatřený tkanicí
- Obléká se pod albu přes ramen
- Zamezuje ušpinění ostatního liturgického oblečení od potu
- Nosí jej skoro všichni (není povinné)

Liturgické oblečení - Pluviál

- Pluviál je dlouhý plášť přes ramena se sponou, užívaný při procesích, požehnání, chórové modlitbě
- **Nesmí a nelze ji použít při mši svaté (na mši svatou)**
- Je v liturgických barvách
- Kněz pod pluviálem nosí albu a štolu

Opakování

- 1) Jaké ministrantské oblečení máme?
- 2) Kdo nosí pallium?
- 3) Jaké „oblečení“ použiju proti špíně a potu?
- 4) Kdo nosí štolu a ornát?
- 5) Dalmatiku nosí kdo?
- 6) V jaké barvě má opat solideo?
- 7) V jaké barvě má kardinál solideo?
- 8) V jaké barvě má papež solideo?

Opakování - řešení

- 1) Jaké ministrantské oblečení máme? (albu (cingulum), kleriku, komži a sukni)
- 2) Kdo nosí pallium? (arcibiskup)
- 3) Jaké „oblečení“ použiju proti špíně a potu? (humerál)
- 4) Kdo nosí štolu a ornát? (kněz, biskup, papež)
- 5) Dalmatiku nosí kdo? (jáhen)
- 6) V jaké barvě má opat solideo? (černé)
- 7) V jaké barvě má kardinál solideo? (červené)
- 8) V jaké barvě má papež solideo? (bílé)